

Afgørelser – Reg. nr.: 07884.00

Fredningen vedrører: Stampmølledalen - Afvist

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

28-08-1996

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET >

INDHOLDSFORTEGNELSE

Afgørelse af 28.08.1996 - (nævn 13/96) - som afviser forslag om fredning.

MATRIKELFORTEGNELSE

(ajour pr. 28 / 8 19 96)

Fredningen omfatter (helt eller delvis) følgende matrikelnumre:

Matr.nr. 1a Snærild by, Odder
Matr.nr. 1a Balle by, Odder
Matr.nr. 6c Balle by, Odder
Matr.nr. 11cz Odder by, Odder
Matr.nr. 11dm Odder by, Odder
Matr.nr. 11m Odder by, Odder
Matr.nr. 12a Odder by, Odder
Matr.nr. 12b Odder by, Odder
Matr.nr. 12g Odder by, Odder.
Matr.nr. 33e Odder by, Odder
Matr.nr. 33f Odder by, Odder
Matr.nr. 34a Odder by, Odder
Matr.nr. 34y Odder by, Odder.

Gældende matrikulært kortbilag:

Se også REG. NR.:

7
1
4
REG. NR. 3.7884.00

KENDELSE

AFSAGT DEN 28. AUGUST 1996

AF

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

VEDRØRENDE FREDNING AF STAMPMØLLEDALEN

I ODDER KOMMUNE

j.nr. 13/1996.

I.

Indledning:

Ved skrivelse modtaget den 25. januar 1996 har Danmarks Naturfredningsforening rejst sag om fredning af Stampmølle dalen i Odder Kommune.

Forslaget omfattede ialt 21,7 ha, og i forslaget hedder det vedrørende beskrivelse af området og baggrunden for forslaget fremsættelse:

"Det område, som foreslås fredet, strækker sig fra det åbne land i vest et godt stykke ind i den nordlige del af Odder by, ca. 1,5 km fra Odder centrum. Mod øst fortsætter Stampmøllebækken gennem Odder by til den møder Odder Å. Området består af en skovklædt dalside, som følger Stampmøllebækken og af et græsklædt overdrev op imod den tilgrænsende villabebyggelse. Den østlige adgang til området domineres af Stampmøllen, en tidligere vandmølle. Den vestlige del af arealet strækker sig ud i det åbne land, med Stampmøllebækken og Balle skov beliggende mellem dyrkede marker.

Stampmølle dalen er dannet ved afslutningen af sidste istid, hvor vandet, efter at have løbet vestpå, væk fra isranden, i takt med at isen smeltede bort, begyndte at strømme østpå mod det, der i dag hedder Norsminde Fjord.

Området er en indtagende naturperle med meget varierede levesteder, herunder overdrev, bøgeskov, å-løb og store terrænforskelle. Selve Stampmøllebækken har et stærkt slynget forløb, og er på hele det forløb, som er omfattet af fredningsforslaget, omgivet af skov på begge sider. Ved Stampmøllegården findes et kildevæld, som for nogle år siden blev frilagt og forsynet med en stensætning, som nu er ved at gro til igen. Området er spredningskorridor for flora og fauna, med vandforbindelse ud til Norsminde Fjord, og i øvrigt opholdssted for en række sjældne fuglearter, bl.a. vandstær, isfugl og bjergvipstjert. Stampmøllebækken er målsat ørredvand og regnes for et af egnens allerbedste vandløb.

Stampmøllen er en af de syv vandmøller, der var i og ved Odder, men den eneste ved Stampmøllebækken. Møllen er opført omkring 1750 og var i drift helt frem til 1956. Efter kommunens overtagelse i starten af 1980'erne blev Stampmøllen meget smukt restaureret og det tidligere overfaldshjul rekonstrueret som led i et beskæftigelsesprojekt. Der er stadig spor af den tidligere mølledam ved Stampmøllen.

Området har en overordentlig stor og - i de kommende år - stigende rekreativ værdi for befolkningen, da det ligger som en grøn kile fra det åbne land helt ind i det centrale Odder. Stampmølle dalen gennemskares af Vennelundsvej, men er forbundet af en gangtunnel, som skal lette den rekreative anvendelse af området. Langs det meste af bækken er der offentlig sti.

Området var indtil 1994 udlagt til grønt område i kommuneplanen. I forbindelse med gennemførelsen af Kommuneplan 1994-2006 for Odder Kommune blev området imidlertid udlagt til bl.a. institution. Foreningens lokalkomité fremkom med en indsigelse overfor dette arealudlæg under henvisning til, at Odder by har mistet adskillige værdifulde grønne områder gennem de

senere år. Odder Kommune besluttede imidlertid at fastholde muligheden for at placere institutionsbyggeri i dalen.

I november 1995 fremlagde Odder Kommune to lokalplanforslag, som udlægger den østlige del af Stampmølle dalen til henholdsvis handicapcenter og boligbyggeri. Førstnævnte lokalplanforslag, som omhandler et handicapcenter, indebærer at 6000 m² af Stampmølle dalen reserveres til dette formål og muliggør bl.a. opførelse af autoværksted, bageri og etablering af trækløvningsplads. Det andet lokalplanforslag muliggør bl.a. opførelse af 4 velhaverboliger på forholdsvis store grunde, på den nordvestlige del af matr.nr. 12 a, som er omfattet af fredningsforslaget.

Det er Danmarks Naturfredningsforenings klare principielle opfattelse, at områder med sådanne værdier, som Stampmølle dalen har, bør bevares til gavn for byen og borgerne og derfor friholdes for bebyggelse. Det fremgår endvidere af kommuneplanen, at der er rigelige muligheder for at placere de ønskede byggerier andre steder i kommunen".

II.

Sagens behandling ved Fredningsnævnet:

Under sagens behandling har Fredningsnævnet bestået af adm. dommer Mogens Beier, Randers, (formand), gårdejer Frede Bakker, (Århus Amt) og gårdejer Carsten Hagen Rasmussen (Odder Kommune).

Bekendtgørelse om sagens rejsning har været indrykket i Statstidende den 10. februar 1996 samt været bekendtgjort i Jyllands-Posten og Århus Stiftstidende.

Inden der den 22. maj 1996 blev afholdt et offentligt møde, jf. naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 3, havde Odder Kommune og Danmarks Naturfredningsforening forhandlet sig frem til nogle ændringer i fredningsforslaget. Fredningsnævnet traf den 19. april 1996 afgørelse om at følge disse ændringer, og disse blev offentliggjort i Statstidende den 23. april 1996. Fredningsnævnets afgørelse blev ikke påklaget til Naturklagenævnet.

I forbindelse med det offentlige møde den 22. maj 1996 foretog Fredningsnævnet besigtigelse af arealerne.

På det offentlige møde blev Naturfredningsforeningens forslag støttet fra en skoleklasse, der gav udtryk for, at området benyttes meget.

Odder Kommune har efterfølgende i skrivelse af 14. august 1996 igen protesteret imod det reducerede forslag. I skrive-
lsen hedder det bl.a.:

"Byrådet skal som ejer af væsentlige dele af det område fredningsforslaget omfatter fremsende følgende bemærkninger.

Den del af Stampmølle dalen, der er beliggende øst for Vennelundsvej, er beliggende i byzone og omfattet af partiel byplanvedtægt nr. 25, som er stadfæstet af Planstyrelsen i december 1975.

Byrådet har endvidere den 13.11.95 vedtaget et forslag til lokalplan nr. 1059 for den del af Stampmølle dalen, der er beliggende øst for Vennelundsvej. Forslaget giver mulighed for at opføre et aktivitetscenter med et bebygget areal på ca. 700 m² for psykisk og fysisk handicappede i området. Efter forslaget's offentlighedsfase er det besluttet, at henlægge planen indtil der foreligger en afklaring af fredningssagen for Stampmølle dalen.

I 1995 har Byrådet endvidere erhvervet et areal på ca. 11 ha. beliggende syd for Stampmølle dalen til byudvikling med åben-lav boligbebyggelse. En del heraf er omfattet af fredningen, og ca. 1 ha. indgår i forslag til lokalplan nr. 1048 med en anvendelse til større parcelhusgrunde. Lokalplanen er endelig vedtaget af Byrådet den 14.05.96 med en ændret afgrænsning mod Stampmølle dalen efter forhandling med Danmarks Naturfredningsforening. Ændringen medfører, at de omtalte ca. 1 ha. ikke indgår i den endelige vedtagne lokalplan.

Generelt finder Byrådet det ikke hensigtsmæssigt at gennemføre bevarende naturfredning i byzone. Arealers anvendelse bør her være en lokal politisk vurdering og beslutning, der fastlægges og realiseres via kommune- og lokalplanlægningen.

Byrådet er enig i at Stampmølle dalen er af stor naturmæssig værdi og bør opretholdes som grøn kile ind mod byen som bynært rekreativt område med dalens flora og fauna.

Byrådet har ved lokalplanlægningen af området afvejet de natur- og bymæssige interesser, og finder, at det offentliggjorte lokalplanforslag der giver en begrænset udnyttelse af området, såvel tilgodeser de naturmæssige interesser som ønsket om at etablere en institution som tidligere nævnt i tilknytning til et naturområde.

Byrådet kan således ikke anbefale fredningen.

Byrådet har med stor interesse fulgt den offentlige debat om placering af en institution i Stampmølle dalen, og har stor forståelse for ønsket om at sikre området som rekreativt område, hvilket man finder er tilgodeset ved ovennævnte interesseafvejning.

Det skal dog bemærkes, at Århus Amt primo juni har rettet henvendelse til Byrådet om en anden placering af institutionen, og at Byrådet på den baggrund har tilbudt amtet en placering af institutionen ved Østermarksvej i Odder by. Det forventes, at Fabos etablerer sig på Østermarksvej og som konsekvens heraf, vil lokalplanforslaget for Stampmølle dalen (nr. 1059) herefter blive trukket tilbage.

Såfremt fredningen gennemføres, hindres Byrådet i at anvende ca. 1 ha til boligformål.

.....
....."

III.

Fredningsnævnets beslutninger.

Det amtsrådsvalgte medlem og det kommunevalgte medlem finder at størstedelen af fredningsforslaget har store naturmæssige og rekreative værdier. Odder Byråd har i fornævnte skrivelse også givet udtryk for, at Stampølledalen er af "stor naturmæssig værdi og bør opretholdes som grøn kile ind mod byen som bynært rekreativt område med dalens flora og fauna". Disse medlemmer finder, at hovedansvaret for varetagelsen af disse værdier påhviler Byrådet. Hertil kommer, at en stor del af området i forvejen er beskyttet af fredskovspligt. Disse medlemmer stemmer derfor for, at fredningen ikke skal gennemføres.

Formanden finder som de øvrige medlemmer, at størstedelen af området har store naturmæssige og rekreative værdier. Dette medlem finder dog ikke, at området er tilstrækkelig sikret uden fredning, bl.a. henset til Byrådets forbehold vedrørende placering af andre institutioner i Stampølledalen. Dette medlem stemmer for at gennemføre en fredning, bortset fra arealet på cirka 1 ha. til boligformål.

Sagen vil være at afgøre efter stemmeflertal.

Konklusion:

Den af Danmarks Naturfredningsforening rejste sag om fredning af Stampølledalen afvises.

Klagevejledning:

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens § 43, jf. § 87, stk. 1, inden 4 uger påklages til **Naturklagenævnet** Vermundsgade 38 B, 2100 København Ø.

Klageberettiget er:

ejere og brugere af ejendommene, statslige og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres af forslaget, enhver, der under sagen har givet møde for nævnet eller fremsat ønske om

under sagen har givet møde for nævnet eller fremsat ønske om underretning om sagens afgørelse og organisationer m.v., som må antages at have en væsentlig interesse i forslaget.

Frede Bakkær

Mogens Beier

Carsten Hagen Rasmussen